INFOFICHE ZIEKTEN EN PLAGEN IN BATAAT

Ritnaalden *Agriotes spp.*

Jonge larve van ritnaald aanwezig in de bodem.

Oudere larve (koperworm) in de bodem.

Larve (koperworm) aanwezig op jonge bataatknol.

Ritnaalden boren kleine oppervlakkige gaatjes van enkele mm diep.

Ritnaalden veroorzaken ook brede kegelvormige gaten tot meer dan 1 cm diep.

De kniptor (adult) legt eitjes af in de bodem, maar veroorzaakt zelf geen schade.

Levenscyclus

Ritnaalden of koperwormen zijn de cilindervormige larven van kniptorren. Kniptorren overwinteren in de grond en komen in het voorjaar tevoorschijn. Ze vreten aan gras, granen en maïs, maar veroorzaken zelf geen schade. Van mei tot juni zet de kever eitjes af, bij voorkeur in vochtige grond op ruigten en in grasland. Ieder vrouwtje legt 50 tot 150 eieren, meestal op hoopjes in de grond. Na circa vijf weken komen de larven (ritnaalden) uit. De ritnaalden zijn hard, dun en maximaal 3 cm lang. Ze zijn te herkennen aan hun geel tot geelbruine koperkleur. De grootste aantallen in oppervlakkige bodemlagen komen voor in de maanden april en mei. Bij droogte trekken de larven zich terug naar diepere lagen. In vochtigere omstandigheden, vaak in augustus/september, komen ze weer omhoog en doen dan schade aan de knollen.

Schadebeeld

- De ritnaalden boren gaatjes in de knollen van bataat.
- Deze gaatjes kunnen variëren van erg oppervlakkig (enkele millimeters diep) tot brede, kegelvormige gaten die meer dan een centimeter diep in het vruchtvlees gaan.
- Vaak komen meerdere gaten per knol voor.
- Beschadigde knollen zijn meestal onverkoopbaar.

Beheersing

- Vermijd het telen op recent gescheurd grasland.
- Vermijd aardappelen, maïs en gras in de rotatie.
- Een chemisch granulaat toepassen bij aanplant is momenteel de enige mogelijkheid tot bestrijding in bataat.
- Meestal bieden middelen tegen ritnaalden slechts een beperkte bescherming in de tijd. Op het einde van het groeiseizoen kan er alsnog schade ontstaan.
- Check www.fytoweb.be voor de huidige erkenningen.

Deze infofiche kadert in het project ‘Maxbat: maximaliseren van de productuniformiteit en -kwaliteit in de teelt en bewaring van bataat’.

Gefinancierd door de Europese Unie NextGenerationEU